Európai Parlament
2024-2029

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

2024/2030(DEC)

21.2.2025

VÉLEMÉNY

a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság részéről

a Költségvetési Ellenőrző Bizottság részére

az Európai Unió ügynökségei 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről
(2024/2030(DEC))

A vélemény előadója: Lina Gálvez

PA_NonLegDec

VÉLEMÉNY

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság felkéri a Költségvetési Ellenőrző Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalási indítványába foglalja bele a következőket:

A. mivel az EUMSZ 8. cikke kimondja, hogy az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítására, ezáltal létrehozva a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének elvét; mivel a nemek közötti egyenlőséget a költségvetési folyamat minden szintjén valamennyi uniós szakpolitikába be kell építeni, többek között a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés révén; mivel az egyenlőség a Lisszaboni Szerződés értelmében alapvető jog, és az Unió egyik prioritása, és e jog tiszteletben tartásához elengedhetetlen a nemek közötti egyenlőség megvalósítása; mivel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) központi szerepet játszik az uniós intézmények és a tagállamok e cél elérésében való támogatásában; mivel az EIGE célja a nemek közötti egyenlőség előmozdításához való hozzájárulás és annak megerősítése, beleértve a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését valamennyi uniós politikában, amely feladat terén az intézet létfontosságúnak és hatékonynak bizonyult; mivel ezért hangsúlyozni kell, hogy az EIGE számára feladatai ellátásához elegendő, valamint stabil pénzügyi és emberi erőforrásokat kell biztosítani;

B. mivel az EIGE-t azért hozták létre, hogy hozzájáruljon a nemek közötti egyenlőséghez és támogassa annak előmozdítását az Unióban, beleértve a nemek közötti egyenlőségnek az összes uniós szakpolitikában és az azokból eredő nemzeti szakpolitikákban történő általános érvényesítését, küzdelmet folytasson a nemi alapú megkülönböztetés ellen, valamint növelje a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos tudatosságot az uniós polgárok körében;

C. mivel az EIGE fő küldetése az, hogy kutatás, adatgyűjtés és -közlés, valamint a statisztikák és az adatgyűjtés javítását célzó módszerek kidolgozása révén megvalósítsa a nemek közötti egyenlőséget az EU-ban, mérje a nemek közötti egyenlőség helyzetét mind uniós, mind tagállami szinten, módszertani eszközöket dolgozzon ki és technikai támogatást nyújtson a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítéséhez, valamint együttműködjön az uniós intézményekkel, a tagállamokkal, az uniós ügynökségekkel, nemzetközi szervezetekkel, a tudományos körökkel, a civil társadalommal és más érdekelt felekkel;

D. mivel a nemek közötti egyenlőség uniós mutatója 2023-ban első alkalommal haladta meg a 70 pontot, ami 2022-höz képest szerény, 1,6 százalékpontos növekedést mutat; mivel a uniós összpontszám növekedése a mutató 2013-as első kiadása óta a legnagyobb éves növekedés; mivel egyes területeken a visszalépés jelei mutatkoznak, különösen a gazdasági és jövedelmi mutatók tekintetében;

E. mivel 2023-ban az EIGE munkája két tematikus prioritásra összpontosított: az európai zöld megállapodásra és a nemi alapú erőszakra; mivel a válságok súlyosbítják a nők kiszolgáltatottságát és erőszaknak való kitettségét, fokozva a meglévő strukturális

egyenlőtlenségeket és súlyosbítva a nemi alapú erőszak valamennyi típusát, beleértve a fizikai, szexuális és pszichológiai erőszakot is; mivel a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése elvének követése, a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő szempontok alkalmazása és az összes politika nőkre gyakorolt hatásának kutatása a nemek közötti egyenlőség megvalósításának kulcsfontosságú szempontjai; mivel a nők alulreprezentáltak az éghajlat-politika terén a vezető szerepekben, mert még mindig a férfiak töltik be az éghajlattal kapcsolatos döntéshozói tisztségek 67%-át; mivel az EIGE rámutatott arra is, hogy a nők alulreprezentáltak a tiszta innováció létrehozásában és fejlesztésében; mivel ez hozzáadott értéket jelent az európai politikai döntéshozatal számára;

F. mivel a nemek közötti egyenlőséget az Unióban különösen Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának következményei, a nőket aránytalanul sújtó megélhetési válság költségei, valamint a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai elleni visszaélések befolyásolták; mivel ez tovább mélyíti az egyenlőtlenségeket; mivel az EIGE munkája a nemi alapú erőszakra is összpontosított azáltal, hogy egy, a nemi alapú erőszakról szóló uniós szintű felmérésen dolgozott, hogy megszüntesse a nők elleni erőszak EU-n belüli előfordulásával kapcsolatos 10 éves adathiányt; mivel az EIGE azon dolgozik, hogy bizonyítékokat szolgáltasson a nemi alapú erőszakról, amelyek támogathatják az EU-t és a tagállamokat (és EU-n kívüli országokat is) az erőszak valamennyi formájának felszámolására irányuló erőfeszítéseikben;

G. mivel az uniós ügynökségek, például az EIGE hozzájárulnak az uniós politikák végrehajtásához, és törekednek egy fenntarthatóbb, befogadóbb és versenyképesebb Európa kialakítására, amely valamennyi uniós polgár javát szolgálja; mivel ezek az ügynökségek decentralizáltak, és ezáltal függetlenek munkaprogramjuk kidolgozása során;

1. hangsúlyozza, hogy az elmúlt évtizedben a tagállamokon belüli és a tagállamok közötti gazdasági, társadalmi, munkaügyi és nemi egyenlőtlenségek egyre súlyosabbá váltak; emlékeztet arra, hogy az EIGE fontos szerepet játszik az EU-n belüli, nemek közötti egyenlőtlenség mértékének és okainak megértésében és kezelésében; megjegyzi, hogy az EIGE az ügynökség tartós létszámhiányának ellenére folyamatosan magas szinten hajtja végre a költségvetést, amelynek során a végrehajtott kötelezettségvállalási előirányzatok aránya 2023-ban 98%-ot, a végrehajtott kifizetési előirányzatok aránya pedig 83%-ot tett ki; gratulál az EIGE-nek, hogy a munkaprogramjában szereplő célkitűzések 92,76%-át teljesítette; megjegyzi, hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó 2023. évi mutató arra összpontosított, hogy a nemek közötti egyenlőtlenségek hogyan befolyásolják a zöld átállásra irányuló erőfeszítéseket, és hogy ezek az erőfeszítések hogyan befolyásolják az egyenlőtlenségeket, különösen az olyan ágazatokban, mint az energia, a környezetbarát technológiai innováció és a közlekedés, és üdvözli, hogy az EIGE kezdeményezései rávilágítanak erre a jelenségre;

2. megjegyzi, hogy az EIGE-t az EU nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó tudásközpontjaként hozták létre azzal a céllal, hogy független kutatást végezzen és megossza a bevált gyakorlatokat a nemi alapú megkülönböztetés felszámolása érdekében, ötvözze a kutatást, az adatokat és az eszközöket annak érdekében, hogy segítse az EU-t és a tagállamokat abban, hogy befogadó és a nemek közötti egyenlőség szempontjából transzformatív politikákat dolgozzanak ki, és hogy a nemek közötti

egyenlőséget valamennyi szakpolitikájukban érvényesítsék; kiemeli, hogy az Uniónak sürgősen elő kell mozdítania a nemek közötti egyenlőséget, tekintettel a folyamatban lévő válságokra, például az éghajlati válságra, a háborúkra, a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos visszaélésekre és az antidemokratikus mozgalmakra, valamint a széles körű nemi alapú erőszakra; hangsúlyozza, hogy a visszaélések és a nemi alapú erőszak kezelése nem választható el a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek kezelésétől; felhívja az EIGE-t, hogy küldetésének alapvető részeként kezelje prioritásként azokat a kutatásokat és ajánlásokat, amelyek a nemek közötti bérszakadék csökkentésére, a nők minőségi munkahelyekhez való hozzáférésének növelésére és gazdasági függetlenségük biztosítására összpontosítanak; emlékeztet arra, hogy a nőket súlyosabban érinti a szegénység, és e tekintetben megjegyzi, hogy a nemek közötti bérszakadék az EU-ban 13%, a nyugdíjak terén pedig a nemek közötti különbség 29%, ami hatással van a nők társadalmi jólétére; megjegyzi, hogy az EU-ban a nők az alapvető jogaikat és a testi autonómiájukat fenyegető veszélyeket is tapasztalnak, mivel továbbra is vannak a szexuális és reproduktív egészség és jogok, többek között az abortuszhoz való jog elleni támadások; megismétli, hogy a nőket aránytalanul sújtják az éghajlati válságok, valamint a háborúk és konfliktusok;

3. elismeri, hogy az EIGE nagyon sikeres volt a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos fellépések és kommunikációs kampányok kidolgozásában, hangsúlyozva az intézet fontosságát a tudatosság növelésében;

4. kiemeli, hogy fontos a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésével kapcsolatos azon intézkedések folytatása, amelyek nem voltak 100%-ban sikeresek, különösen eljárási okokból;

5. kiemeli az EIGE által végzett fontos kutatást, amely bemutatja, hogy az erőszak az összes nőt érintő egyenlőtlenségek eredménye, de a nők egyes csoportjai, például a fogyatékossággal élő nők valójában jobban ki vannak téve az erőszaknak; felhívja az EIGE-t, hogy a jövőben folytassa az ezzel a sürgető témával kapcsolatos munkáját;

6. megjegyzi, hogy az EIGE már most is úgy véli, hogy a nők elleni erőszak az emberi jogok egyik legsúlyosabb megsértése a társadalmakban;

7. egyetért az EIGE kutatásával abban, hogy a fogyatékossággal élő nők és lányok gyakran jobban ki vannak téve a közlekedési szegénység kockázatának a közlekedés korlátozott megfizethetősége, elérhetősége és akadálymentessége miatt;

8. üdvözli az EIGE nemek közötti egyenlőségről szóló közleményét, amely azt mutatta be, hogy Horvátországban és Görögországban a legmagasabb a nők aránya az üzleti vállalkozások kutatási és innovációs személyzete körében a villamosenergia-, valamint a gáz- és vízellátási ágazatban; megjegyzi, hogy ezek az információk hozzáadott értéket jelentenek a nemek között az energiapiacon tapasztalható egyenlőség okainak megállapításakor;

9. megjegyzi, hogy az EIGE személyzeti költségeinek 8,5%-os növekedése a továbbra is magas inflációs rátának és a bérek 2,7%-os indexálásának tudható be, és hogy a személyzet átlagos létszáma 45 maradt; megjegyzi, hogy két szerződéses alkalmazottat foglalkoztattak és finanszíroztak a Bizottság Európai Szomszédságpolitika és Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatóságával kötött IPA-hozzájárulási megállapodás

alapján; megjegyzi, hogy a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozásáról szóló, 2006. december 20-i 1922/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikke kimondja, hogy az EIGE-nek függetlenül, a közérdek szolgálatában kell működnie; emlékeztet arra, hogy az EIGE feladata, hogy gyűjtse, elemezze és terjessze a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó információkat, valamint hogy olyan módszertani eszközöket fejlesszen ki, elemezzen, értékeljen és terjesszen, amelyek segítik a nemek közötti egyenlőség valamennyi uniós szakpolitikába és az azokból eredő tagállami politikákba való beépítését; elismeri, hogy az EIGE továbbra is létszámhiánnyal küzd, amint azt a második külső értékelés megállapításai is bizonyítják; hangsúlyozza arra irányuló felhívását, hogy többek között a növekvő sürgős igényekre, a technikai segítségnyújtásra és a szolgáltatásai iránti kérelmekre válaszul az EIGE kapja meg a feladatai ellátásához szükséges költségvetést és személyzeti előirányzatokat;

10. emlékeztet arra, hogy az EIGE-t azért hozták létre, hogy segítse az uniós intézményeket és a tagállamokat abban, hogy minden szakpolitikájukban érvényesítsék a nemek közötti egyenlőség szempontjait, és friss tanulmányok rendelkezésre bocsátásával küzdjenek a nemi alapú megkülönböztetés ellen, így az intézet jelentősen hozzájárul a nemek közötti valódi egyenlőség megteremtése érdekében tett erőfeszítésekhez;

11. üdvözli az EIGE és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság (FEMM) közötti folyamatos együttműködést, különösen az intézet hozzájárulását a bizottság folyamatban lévő erőfeszítéseihez a nemi alapú erőszak, a munka és a magánélet közötti egyensúly, a nemek közötti bér- és nyugdíjkülönbség, a válságok nőkre gyakorolt hatása, a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése és a költségvetés-tervezés terén; határozottan támogatja az intézet munkáját, amely lehetővé teszi a bizottság számára, hogy megfelelően végezze munkáját; megjegyzi a megbízható, nemekre lebontott adatok rendelkezésre állásának fontosságát a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal érdekében; megjegyzi, hogy az EIGE értékes hozzájárulást tud nyújtani az Európai Parlament valamennyi bizottsága és más uniós ügynökségek számára annak érdekében, hogy jobban érvényesíteni lehessen a nemek közötti egyenlőség szempontját az összes uniós szakpolitikában és fellépésben; felhívja az EIGE-t, hogy kutatása és szakpolitikai döntéshozatala során fogadjon el interszekcionális keretet a marginalizált csoportokhoz tartozó nők – köztük a színes nők, a migránsok, a fogyatékossággal élő személyek és az LMBTIQA+-személyek – előtt álló összetett társadalmi és gazdasági hátrányok kezelése érdekében; hangsúlyozza a lebontott adatok gyűjtésének fontosságát az e csoportokra vonatkozó célzott megoldások kidolgozása érdekében;

12. a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján úgy véli, hogy megadható a mentesítés az EIGE igazgatója számára az intézet 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan.

MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT

Az elnök mint a vélemény előadója kizárólagos felelősségi körében kijelenti, hogy az eljárási szabályzat I. mellékletének 8. cikke értelmében feltüntetendő egyetlen szervezettől vagy személytől sem kapott észrevételeket.

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	18.2.2025
A zárószavazás eredménye	+: 27 –: 10 0: 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Abir Al-Sahlani, Mireia Borrás Pabón, Irmhild Boßdorf, Mélissa Camara, Margarita de la Pisa Carrión, Valérie Devaux, Elisabeth Dieringer, Rosa Estaràs Ferragut, Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Alexandra Geese, Chiara Gemma, Assita Kanko, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Elena Kountoura, Sebastian Kruis, Judita Laššáková, Eleonora Meleti, Irene Montero, Carolina Morace, Maria Noichl, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Benedetta Scuderi, Laurence Trochu, Marko Vešligaj, Maria Walsh, Lucia Yar
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Elena Donazzan, Loucas Fourlas, Elisabeth Grossmann, Jana Toom
A zárószavazáson jelen lévő képviselők (216. cikk, (7) bekezdés)	Gabriella Gerzsenyi, Nikos Papandreou

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

27	+
PPE	Loucas Fourlas, Gabriella Gerzsenyi, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Eleonora Meleti, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Maria Walsh
Renew	Abir Al-Sahlani, Valérie Devaux, Jana Toom, Lucia Yar
S&D	Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Elisabeth Grossmann, Maria Noichl, Nikos Papandreou, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Marko Vešligaj
The Left	Elena Kountoura, Irene Montero, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Alexandra Geese, Benedetta Scuderi

10	-
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Assita Kanko, Laurence Trochu
ESN	Irmhild Boßdorf
NI	Judita Laššáková
PfE	Mireia Borrás Pabón, Elisabeth Dieringer, Sebastian Kruis, Margarita de la Pisa Carrión

1	0
PPE	Rosa Estaràs Ferragut

Jelmagyarázat:
+ : mellette
- : ellene
0 : tartózkodás